toimetaja Liina Leiten
tel 667 0208
liina.leiten@aripaev.ee

Tippjuhtide kohustus on osaleda avalikus arutelus ja riigi arengus

Eleringi juht Taavi Veskimägi on veendunud, et ettevõtetel on ühiskonnas kanda laiem roll kui ainult omanikule kasumit teenida.

LIISA-INDRA PAJUSTE
kaasautor

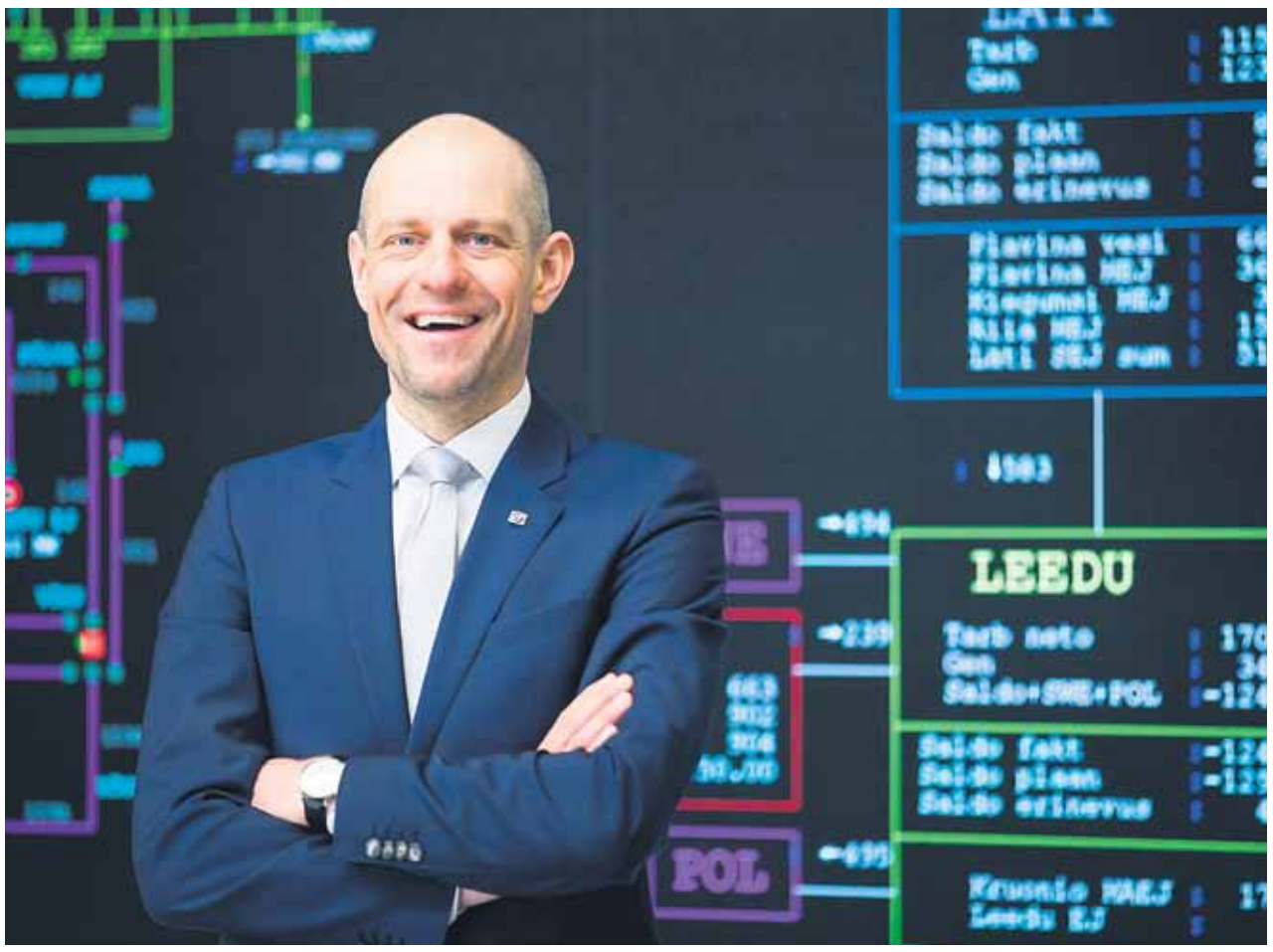

▲ **Eleringi juht Taavi Veskimägi usub, et ettevõttejuhid peaksid enam kaasa rääkima ühiskonna korralduses.** FOTO: LAURA OKS

Küsimustele vastab Eesti energiasüsteemide juhtimisega tegeleva Eleringi eestvedaja Taavi Veskimägi.

Millised on Eesti ettevõtluskeskkonna suurimad väljakutsed seoses vastutustundliku (vastutustundetu) tegutsemisega? Esmalt tuleb võidelda juurdunud arusaamaga, et vastutustundlik ettevõtlus tähendab eeskätt ja ainult sponsorlust ja heategevust. Tuleb mõista, et teemadering on laiem, hõlmates nii juhtimist, töötajaid, keskkonda kui kogukonda ja sidusgruppe. Kõik ettevõtte sees toimuvad protsessid vajavad vastutustundlikku lähenemist ja see on lahutamatu ettevõtluse osa.

Kuivõrd võiksid tippjuhid osaleda poliitika kujundamises? Olen Eesti poliitika, sh majanduspoliitika kujunemist jälgides tihti leidnud ennast küsimas, kas minul ettevõtte juhina on õigus või pigem isegi vastutus osaleda poliitika kujundamises parteipoliitikas kaasa löömata ja ühtegi erakonda kuulumata? Tean, et sama küsimus on paljudel juhtidel.

Minu arvates peavad Eesti tippjuhid mitte ainult kollektiivselt, vaid ka personaalselt võtma julgemalt sõna ühiskonna ees seisvate valikute osas. Maailmavaatelise seisukoha avaldamine ei ole ainult poliitikute ainuõigus või kohustus.

Sel kevadel panevad poliitilised erakonnad paika sisulised plaanid järgmise valimistsükli, 2019-2023, eesmärkide osas. Mis on väärtused ja ilmavaade, mida meie ettevõtted ja neid esindavad juhid soovivad näha? Mida me teame meie tippjuhtide maailmavaatest? Ettevõtted ei saa asetada ennast väljapoole sotsiaalseid muutusi.

Näiteks Eesti Tööandjate Keskliit on valimiste eel avaldanud oma vaate järgmises valimistsüklis ühiskonnas ees seisvatele väljakutsele, millele erakonnad peaks keskenduma. Ja eeldatavasti nii ka sel korral. Nii on Eesti ettevõtted löönud kollektiivselt kaasa poliitika kujundamises ühiskonnas.

Seega on tippjuhtide kohustus, mitte ainult õigus, osaleda avalikus arutelus ühiskonna korraldamise üle palju laiem kui ainult enda ettevõtte otsene majandushuvi. Riigi juhtimise võimekus on kõigi ühiskonna liikmete juhtimiskompetentside summa. Vastutustundliku juhtimise osas ei peaks riik tegema midagi regulatsioonide abil. Vastutustundlik juhtimine on kultuuri küsimus.

Kuidas vastutustundliku ettevõtluse teema sinu ellu ilmus ja miks see sulle oluline on? Minu jaoks ei ole esmane ainult ettevõtete sotsiaalne vastutus, nagu me seda teame - toetada keskkonda, puudust kannatavaid peresid, panustada kogukonna arengusse vms. See on elementaarne ja kaudselt suunatud ikka sellele, et suurendada oma ettevõtte kasumlikkust, tugevdada brändi ja olla nähtav. Ehk viidates Milton Friedmanile - ainuke ettevõtte vastutus on vastutus omaniku ees teenida kasumit.

Mulle tundub üha enam, et see on nii, aga mitte ainult. Ükski ettevõte, kes tahab olla majanduslikult edukas, ei saa ennast asetada sotsiaalsest keskkonnast välja. Ettevõtetel on laiem roll ühiskonnas kanda, kui ainult omanikule kasumit teenida. Enamiku töötajate jaoks on töö ja eraelu piirid hägustumas. Ei ole tööelu ja eraelu, vaid töö ongi elu ja elu ongi töö. Me naudime seda, mida teeme ja see motiveerib meid töötama. Seega ettevõte peab lisaks tulule pakkuma ka sotsiaalset, professionaalset inspireerivat keskkonda töötajatele. Vastasel korral nad hääletavad lihtsalt jalgadega.

Milline tulevik ootab ettevõtlust nii maailmas kui Eestis? Oma raamatus "Time, Talent, Energy" kirjutavad Michael Mankins ja Eric Carton, et ettevõtted, millel on väljapaistev inimeste juhtimise poliitika ja praktika on keskmiselt 40% tootlikumad kui teised.

Väga huvitav küsimus on, kas teooria, mis ütleb, et ettevõtte ainus eesmärk on maksimeerida aktsionäride tulu, on enam relevantne lähtekoht ettevõtete töö korraldamiseks. Suur osa ettevõtte väärtusest läheb peaukse kaudu igal õhtul koju, teie ülesanne juhtidena on neid motiveerida järgmisel hommikul jälle saabuma.

MIS ON MIS

Vastutustundlik ettevõte

Arvestab oma tegevuse mõju keskkonnale ja kogukonnale, panustab ühiskonda sotsiaalselt, hoiab ja hindab töötajaid, turundab ja tarnib ühiskondlikku kasu silmas pidades ning loob juhtimises ja strateegiate koostamises lisaväärtust kõigile asjaosalistele.

10 aastat Vastutustundliku Ettevõtluse Indeksit

Vastutustundliku Ettevõtluse Indeks võimaldab hinnata oma tegevusi põhjalikult kogu ettevõtte toimises. Viimased 10 aastat on igal aastal antud indeksi läbinutele kuld-, hõbe- ja pronks märgiseid.

TASUB TEADA

Taavi Veskimägi olulised põhimõtted ettevõttes

1. **Kasutades** Jack Welchi sõnu, siis õiged inimesed, õigel ajal, õiges kohas.
2. **Mitte mikroaskeldamine**, vaid strateegia koos selle realiseerimise teedega, mida me nende õigete inimestega siis teeme, ja veel olulisem, mida me ei tee. Kuidas ettevõte loob ja realiseerib väärtust.
3. **Narratiiv.** Juhi ülesanne on luua inspireeriv, motiveeriv ja kaasav narratiiv äristrateegiast ja viia see inimesteni. Narratiiv on see, mille kaudu juht loob visiooni sellest, mille nimel inimesed töötavad. Annab tööle tähenduse. Ja tähenduseta tööd ei taha meist ju keegi teha. Tähenduse jaoks on vaja lühikesi, löövaid, lihtsaid lugusid, millega inimesi kõnetada. Kõik peab mahtuma twitteri 140 tähemärki raamesse või 35 sõnalisse strateegia deklaratsiooni. Ärge unustage: Teie inimesed armastavad teid kõrvadega!

PANE TÄHELE

2018. aasta vastutustundlikumad ettevõtted

Mikro- ja väikeettevõtted

Pronks

ADM Interactive OÜ, info ja side
Arro Keraamika (Lind Keraamika OÜ), keraamika tootmine
Avon Eesti OÜ, kosmeetika ja kodutarvete müük
AS Estko, puhastusainete tootmine
Artisana OÜ, töötlev tööstus
Iglu OÜ, IT-teenused
Koidulapark Hotell OÜ, turism
Lahemaa Ökoturism MTÜ, turism
Mamo Food OÜ, toiduainetööstus
Njord Advokaadibüroo OÜ, juriidiline nõustamine
Oshino Electronics Estonia OÜ, töötlev tööstus
Prime Line OÜ (Kasvumaja), hulgi- ja jaekaubandus
SpeakSmart OÜ, koolitus- ja konsultatsioon
Õllenaut OÜ, toiduainetööstus

Hõbe

Advanced Sports Installations Europe AS, kunstmuru paigaldamine, taaskasutus
Advokaadibüroo Alterna OÜ, juriidiline nõustamine
Dimedium AS, veterinaartoodete müük
Fontes PMP OÜ, organisatsioonide arendamine
Karsgemi OÜ, finantsnõustamine
Leib Restoran OÜ, toiduainetööstus
Microsoft Estonia OÜ, infotehnoloogia
Mokoko Labs OÜ, tootmine, jaekaubandus
Pakri Teadus- ja Tööstuspark OÜ, ettevõtete tugi- ja renditeenused
Vestman Energia AS, maa haldamine, energiainvesteeringud
Villapai OÜ, tootmine, jae- ja hulgikaubandus

Kuld

Advokaadibüroo Lindeberg OÜ, juriidiline nõustamine
Advokaadibüroo LMP OÜ, juriidiline nõustamine
Avaron Asset Management AS, finantsvarade juhtimine
BaltCap AS, valdusfirmade tegevus
Loodusvägi OÜ, toiduainetööstus
Nordic Houses KT OÜ, tootmine, projekteerimine

Keskmised ja suured ettevõtted

Pronks

Bonava Eesti OÜ, kinnisvara
DHL Estonia AS, transport
Eastman Specialties OÜ, keemiatööstus
Eesti Post (Omniva) AS, infologistika
Eesti Raudtee AS, teenindus, raudteetaristu arendamine
Estanc AS, protsessiseadmete tootmine
Humana Sorteerimiskeskus OÜ, taaskasutus, jaekaubandus
Keskkonnaamet, avalik haldus
Konekesko Eesti AS, masinate ja seadmete müük, hooldus
Neste Eesti AS, vedelkütuste jae- ja hulgimüük
Viru Keemia Grupp AS, keemiatööstus

Hõbe

Adven Eesti AS, tootmine, energeetika
Bigbank AS, finantsvahendus
Coca-Cola HBC Eesti AS, hulgi- ja jaekaubandus
Danske Bank A/S Eesti filiaal, finantsvahendus
Enics Eesti AS, tööstuselektroonika, tootmine
Estonian Cell AS, tootmine
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA, avalik haldus
Saint-Gobain Glass Estonia SE, tootmine
Saku Õlletehase AS, toiduainetööstus
Tallinna Sadam AS, logistika ja transport
Tallink Grupp AS, teenindus, laevandus
Tele2 Eesti AS, telekommunikatsioon
Toyota Baltic AS, hulgikaubandus
TREV-2 Grupp AS, taristuehitus- ja hooldus

Kuld

ABB AS, töötlev tööstus
DPD Eesti AS, transport
Eesti Energia AS, energeetika
Ensto Ensek AS, tootmine, elektrilahendused
Ericsson Eesti AS Tallinna tehas, tootmine
Fortum Eesti AS, energiatootmine ja -lahendused
ISS Eesti AS, kinnisvara korrashoid
Manpower OÜ, personaliteenused
Ragn-Sells AS, jäätmekäitlus
SEB Pank AS, finantsvahendus
Swedbank AS, finantsvahendus
Tallinna Lennujaam AS, lennundus
Tallinna Vesi AS, kommunaalmajandus
Telia Eesti AS, telekommunikatsioon